



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jířího Pally v právní věci žalobce: **JUDr. M. K.**, zastoupeného JUDr. Pavlem Blažkem, Ph.D., advokátem, se sídlem Poštovská 8d, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 9. 2007, č. j. 57 Ca 23/2007 - 20,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Dne 19. 6. 2006 byl vydán Magistrátem Města Brna trestní příkaz proti žalobci JUDr. K., v němž mu byla vyměřena pokuta 500 Kč za přestupek, kterého se měl dopustit tím, že neodevzdal neplatný cestovní doklad, jehož platnost skončila dne 28. 2. 2006. Tímto svým jednáním měl naplnit skutkovou podstatu přestupku dle § 34a odst. 1 písm. f) zákona č. 329/1999 Sb. (dále jen „zákon o cestovních dokladech“) a dle § 13 odst. 2 zákona 200/1990 Sb. (dále jen „zákon o přestupcích“) mu byla uložena pokuta v uvedené výši. Žalobce proti příkazu podal odpor. Podáním odporu se příkaz zrušil a po provedeném řízení správní orgán I. stupně rozhodnutím z 8. 1. 2007 uložil žalobci za spáchaný přestupek pokutu ve výši 500 Kč a povinnost nahradit náklady přestupkového řízení v paušální výši 1000 Kč.

Své rozhodnutí odůvodnil tím, že dle jeho právního názoru obviněný naplnil skutkovou podstatu přestupku dle ustanovení § 34a odst. 1 písm. f) zákona o cestovních dokladech, neboť porušil svou povinnost dle § 32 odst. 1 písm. b) tohoto zákona, a to povinnost držitele odevzdat bez zbytečného odkladu neplatný cestovní doklad orgánu příslušnému k jeho vydání. Okolnost, že neplatný cestovní pas obviněný potřeboval k prokázání určitých skutečností

považoval správní orgán pouze za pohnutku, proč obviněný spáchal přestupek, nikoliv za okolnosti vylučující protiprávnost jeho jednání.

Rozhodnutím Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odbor správní a organizační (dále též „žalovaný“), ze dne 29. 3. 2007, č. j. JMK 18409/2007, bylo odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu Města Brna ze dne 8. 1. 2007, zn. OSC/CD/PŘ/857/06, zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo potvrzeno.

V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný uvedl, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo vydáno na základě spolehlivě zjištěného stavu věci, přičemž žalovaný se ztotožnil s právním názorem správního orgánu I. stupně. Žalovaný zdůraznil, že zákon o cestovních dokladech neuvádí žádné výjimky, při kterých by neodevzdáním neplatného cestovního dokladu nedošlo k naplnění skutkové podstaty daného přestupku a materiální stránka přestupku je naplněna už faktem nesplnění povinnosti uložené zákonem. Platnost cestovního dokladu v daném případě skončila dne 28. 2. 2006, přičemž fakt, že má odvolatel v tomto pasu platná víza, není důvodem pro neodevzdání pasu. Závěrem bylo poukázáno na to, že pokud žádá občan o udělení víza za situace, kdy platnost jeho cestovního dokladu skončí dříve, má možnost požádat o vydání nového cestovního dokladu, čímž předejde i případným problémům při prokazování se dvěma cestovními doklady.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Brně v níž namítal, že neodevzdání cestovního dokladu bezprostředně po uplynutí doby jeho platnosti je dle jeho názoru dostatečně odůvodněno tím, že se v něm nachází dosud platné vízum a pro žalobce je tedy doklad i nadále potřebný. Rovněž s ohledem na žalobcovy časté pracovní cesty do zahraničí představují záznamy v cestovním pasu doklad o překročení státní hranice, potřebný k prokázání nároků ze zdravotního pojištění, nemluvě o domicilu. Dle žalobce správní orgány vyložily příslušná ustanovení zcela formalisticky bez ohledu na bližší okolnosti posuzované věci. Dle mínění žalobce bylo také opomenuto i to, že v daném případě nebyla naplněna materiální stránka skutkové podstaty přestupku. K povinnosti odevzdat neplatný cestovní doklad žalobce uvádí, že zákon o cestovních dokladech nestanoví lhůtu, ve které má být neplatný cestovní doklad odevzdán, a není tak vyloučena možnost správního orgánu v odůvodněných případech rozhodnout, že se držitel cestovního pasu nedopouští přestupku, odevzdá-li cestovní pas až po vypršení platnosti víz v něm umístěných. Žalobce napadl rozhodnutí správního orgánu rovněž z toho důvodu, že se dle jeho názoru nedostatečně vypořádal se všemi námitkami uplatněnými žalobcem v odvolacím řízení a způsobil tak nepřezkoumatelnost rozhodnutí spočívající v nedostatku jeho důvodů.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 26. 9. 2007 žalobu zamítl a žádnému účastníku nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění se ztotožnil s právním názorem správního orgánu. Dále ve svém odůvodnění uvedl, že argumentace žalobce tím, že v neplatném pasu se nachází dosud platná víza, je právně irelevantní, neboť zákon o cestovních dokladech zcela jasně stanoví, kdy se fyzická osoba dopustí přestupku - mj. tím, když bez „zbytečného odkladu“ neodevzdá neplatný cestovní doklad. Žalobce takto nepostupoval. Zákon však neobsahuje žádnou výjimku dopadající na tento případ. Výklad zákona je jednoznačný a i výše pokuty odpovídá hlediskům příslušných zákonných ustanovení (§§ 11, 12, 13 zákona o přestupcích).

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost s návrhem na postup podle článku 95 odst. 2 Ústavy ČR. Jako důvod podání kasační stížnosti uvedl jednak věcnou nesprávnost, a za druhé i procesní závady v postupu řízení před krajským soudem, neboť se dle jeho mínění soud dostatečně nevypořádal se všemi tvrzenými námitkami

uplatněnými stěžovatelem v řízení. Uvedl, že má platný cestovní plat ČR a dále má ve svém držení i neplatný cestovní pas, který je opatřen platnými vízy. Poukázal na to, že zdůrazňoval, že chce používat tato platná víza, nikoliv neplatný pas, a dále neplatný pas potřebuje pro prokazování doby a místa pobytu pro daňové řízení. Z těchto důvodů se domnívá, že neodevzdání cestovního pasu je dostatečně odůvodněno potřebností cestovního pasu, byť neplatného, pro stěžovatele, tedy jeho oprávněným zájmem, který je v daném případě vyšší než zájem státu. Neboť zájem státu, aby se jím vystavený pas, který nechal v moci stěžovatelově po dobu deseti let, vrátil do moci státu okamžitě po skončení jeho platnosti, neobstojí proti jasně definovaným zájmům stěžovatele. V opačném případě má stěžovatel za to, že by zákon v tomto případě dával státním orgánům prostor pro nepřiměřené zásahy do sféry práv a právem chráněných zájmů jednotlivce. Dle tvrzení stěžovatele je zájem státu dán jen tím, aby se dodržovalo toto „nesmyslné ustanovení“. Stěžovatel pokládá za zřejmé, že v tomto konkrétním případě dochází u jeho osoby k zásahům do základních práv a svobod, který je nepřijatelný ve smyslu čl. 4 Listiny. Z toho důvodu stěžovatel vyzval soud, aby v případě, že se ztotožní s jeho závěry o protiústavnosti výše uvedených ustanovení zákona č. 329/1999 Sb., v tomto konkrétním případě předložil tuto věc Ústavnímu soudu postupem podle čl. 95 odst. 2 Ústavy.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že při svém rozhodování vycházel ze znění zákona o cestovních dokladech, který ve svém § 32 odst. 1 písm. b) stanoví povinnost držitelů cestovního dokladu odevzdat bez zbytečného odkladu neplatný cestovní doklad a nestanoví žádnou výjimku pro případ, že neplatný cestovní doklad obsahuje platná víza. Za nedodržení lhůty „bez zbytečného odkladu“ tak podle názoru žalovaného v žádném případě nelze považovat dobu, dokud trvá platnost víz obsažených v neplatném cestovním dokladu. Žalovaný tak setrval na tom, že sankce podle § 34a odst. 1 písm. f) a odst. 2 zákona o cestovních dokladech a povinnost hradit náklady řízení byly stěžovateli uloženy v souladu se zákonem.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně neuvedl, z jakého důvodu kasační stížnost podává, z obsahu kasační stížnosti lze dovodit, že uplatňuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

V zákoně o cestovních dokladech je povinnost odevzdat neplatný pas určena lhůtou „bez zbytečného odkladu“, za což lze považovat lhůtu několika dnů, maximálně týdnů, nikoliv však měsíců jako v tomto případě. V době, kdy ve věci rozhodoval správní orgán I. stupně, byl stěžovatel již téměř rok v prodlení s plněním povinnosti odevzdat neplatný cestovní doklad dle § 32 odst. 1 písm. b) zákona o cestovních dokladech. Jestliže tedy stěžovatel neodevzdal neplatný doklad v příslušné lhůtě, naplnil tím skutkovou podstatu přestupku dle § 34a odst. 1 písm. f) zákona o cestovních dokladech, včetně její materiální stránky, která spočívá v porušení zájmu zákonodárce na dodržování pravidel nakládání s cestovními doklady po ukončení jejich platnosti, resp. ohrožením veřejného zájmu na dodržování bezpečnostních pravidel, zabráňujících zneužití při nakládání s cestovními doklady.

Dále je třeba vzít v úvahu i to, že stěžovatel původně tvrdil správnímu orgánu, že příslušný doklad ztratil. V takovém případě byl však povinen tuto skutečnost „neprodleně“ ohlásit (viz § 32 odst. 2 zákona o cestovních dokladech). Pokud později doklad našel, měl povinnost postupovat dle § 32 odst. 1 písm. b) zákona o cestovních dokladech, tedy měl povinnost dostavit se na příslušný správní úřad, odevzdat cestovní doklad a případně požádat, zda by si jej ještě - po nějaký přiměřený čas - mohl ponechat v držení.

Správní orgány proto rozhodly správně, když postupovaly podle platné právní úpravy, v níž je zřetelně vyjádřen veřejný zájem na tom, aby nakládání s cestovními doklady podléhalo striktním pravidlům, zabraňujícím jejich zneužití. Současná právní úprava nezná žádnou výjimku a právní pojem „bez zbytečného odkladu“ je třeba vykládat tak, že doklad má být odevzdán v přiměřené krátké době, za kterou, jak již bylo uvedeno, lze považovat dobu několika dnů, případně týdnů. I podle názoru Nejvyššího správního soudu za dodržení lhůty „bez zbytečného odkladu“ nelze považovat dobu, dokud trvá platnost víz v neplatném cestovním dokladu.

Co se týká námitky platných víz v neplatném pase, lze uvést, že i pokud by měl stěžovatel zájem dále používat neplatný cestovní pas, obsahující platná víza, nezbavovalo jej to povinností splnit svoji povinnost k vrácení tohoto pasu a případně požádat, zda by si jej ještě nemohl ponechat po nějaký přiměřený čas. Přestože aplikací aktuálně platných právních předpisů může dojít potenciálně ke vzniku určitých praktických obtíží, je především povinností držitele cestovních dokladů postupovat tak, aby mu případně nevznikla škoda. Jestliže stěžovatel věděl, že platnost cestovních víz je delší než platnost cestovního dokladu a současně mohl a měl vědět, že po skončení platnosti cestovního pasu existuje povinnost jej odevzdat, lze souhlasit se žalovaným, že měl požádat nejprve o vydání nového cestovního pasu a až do tohoto cestovního pasu si nechat umístit platná víza. Proto nemůže obstát argument, že neodevzdáním pasu by stěžovateli vznikla škoda z důvodu vynaložení nemalých finančních a časových nákladů spojených s obstaráním víz, neboť k tomuto stavu dochází v důsledku neprozíravého jednání stěžovatele.

Nejvyšší správní soud se proto ztotožnil s posouzením věci Krajským soudem v Brně a kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Z tohoto důvodu nevyužil navrhovaný postup dle čl. 95 odst. 2 Ústavy.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. Stěžovatel, který nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. listopadu 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu